

Փ Ա Ր Ո Ս *Paros*

ISSUE 21 – APRIL 2019 / ԹԻԻ 21 – ԱՊՐԻԼ 2019

NEWSLETTER OF THE DIOCESE OF THE ARMENIAN CHURCH OF AUSTRALIA & NEW ZEALAND

ԲԱՐՁՐԱՇՆՈՐՀ ՏԷՐ ՀԱՅԿԱԶՈՒՆ ԱՐՔԵՊՍ. ՆԱՃԱՐԵԱՆԻ ՊԱՏԳԱՍԸ ՍՈՒՐԲ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԻՆ ԱՌԹԻԻ

«Աստուած մեզի հանդէպ ունեցած իր սերը յայտնեց անով, որ, մինչդեռ մեղաւոր էինք՝ Քրիստոս մեռաւ մեզի համար... քայք գիտեք նաեւ որ Քրիստոս յարութիւն առաւ մեռելներէն ... նոյնպէս եւ դուք ձեզի մեռած համարեցէք մեղքի համար, քայք ողջ՝ Աստուծոյ համար, մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսով» (Հռով 5:8; 6:9,11).

Սիրելի Հաւատացեալ ժողովուրդ,

Մեր թեմի եկեղեցականներու, Թեմական Խորհուրդի եւ բոլոր թեմական կառոյցներուն անունով կը շնորհաւորենք Ձեզ Մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի Հրաշափառ Յարութեան Տօնին առթիւ:

Մեր Տիրոջ Յարութիւնը խարիսխն է մեր հաւատքին, այդպէս էր Առաքեալներուն համար եւ այդպէս՝ սերունդէ սերունդ բոլոր Քրիստոնէաներուն համար:

Յարութիւնը կը յայտարարէ Կեանքի յաղթանակը ընդդէմ մահու, լոյսի ճառագայթմամբ կը շեփորահարէ խաւարի անէացումը, Տէրը Իր անձընծայումովը Խաչին վրայ կը պատգամէ սիրոյ գերագոյն պատգամը, Իր Խաչին վրայ հեղած արեմամբ կը ջնջէ մեղքը՝ Սատանայի խարանը մարդկութեան ճակատէն, վերագտնելու կորուսեալ Դրախտը, վերադառնալու մեր Երկնաւոր Հօր:

Այս տարին նուիրուած է ի մասնաւորի Ընտանիքի գաղափարին: Յարուցեալ Տիրոջ սերը եթէ չբնակի ընտանիքի երդիկէն ներս, մնացածը իզուր է: Գիտակից սերը, յարգանքը, նուիրումը հնարաւոր կը դարձնեն ընտանիքի յաջող եւ երկար տարիներու գոյատեւումը: Տունէն կը սկսի նորածին մանուկի կրօնական եւ Հայեցի դաստիարակութիւնը, հոն է որ ան Հայ հաւատքի առաջին պատգամը պիտի ստանայ եւ օրինակ առնէ ձեզմէ. դուք էք որ անոր քայլերը պիտի առաջնորդէք դէպի մեր եկեղեցին, եւ հոն է որ մանուկը պիտի սնանի, աճի եւ զօրանայ իր հոգեւոր ժառանգութեամբ, զինուի Յարութեան լոյսով եւ յաղթանակի յոյսով դիմակալէ կեանքի գալիք փորձութիւնները:

Մեր աղօթքն է որ Յարուցեալ Տէրը մուտք գործէ ձեր սիրտերէն ներս, ոգեշնչէ ձեզ կեանքի յաղթանակով, հոն ուր վիատութիւն կայ ներշնչէ յոյս, ուր թուլութիւն՝ կորով, ուր վախ՝ քաջութիւն եւ ուր ատելութիւն՝ սէր: Զինուած մեր Տիրոջ պատգամներով եւ Յարութեան յաղթականի տեսլականով կրնանք յարատեւել որպէս անձ, ընտանիք, համայնք, Սփիւռք եւ Հայրենիք եւ մեր ներդրումը բերել աշխարհի գոյատեւման եւ բարիի վերջնական յաղթանակին:

ՔՐԻՍՏՈՍ ՅԱՐԵԱՒ Ի ՄԵՌԵԼՈՑ, ՕՐՀՆԵԱԼ Է ՅԱՐՈՒԹԻՒՆՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Հայկազուն Արք. Նաճարեան
Առաջնորդ

ԹԵՄԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԳՁ 2 Ապրիլ – Բարձրաշնորհ Տեր Հայկազուն Արք Նաճարեան, քարեխնամ Առաջնորդը թեմիս, ընկերակցութեամբ Արժ Տեր Աւետիս Քահանայ Համբարձումեանի, Սուրբ Յարութիւն Եկեղեցոյ մէջ ընդունեց William Clark Գոլէճի աշակերտները եւ ուսուցիչները անոնց բացատրութիւն տալու համար Հայ Եկեղեցոյ եւ Հայոց Պատմութեան մասին: Այս այցը, որ երկրորդ անգամն է որ տեղի կ'ունենայ վերջին երեք տարիներուն ընթացքին, մաս կը կազմէ տուեալ վարժարանի հոգեւոր դաստիարակութեան ծրագրին: Աշակերտներն ու ուսուցիչները հարցեր տուին Սրբազան Հօր, որոնց սիրայօժար պատասխանեց Առաջնորդ Հայրը: Սրբազան Հայրը միշտ քաջալեր հանդիսացած է այսպիսի այցելութիւններու, որոնք տարեկան յաճախականութեամբ տեղի կ'ունենան զանազան ոչ Հայ վարժարաններու աշակերտութեանց կողմէ:

ԴՁ 3 Ապրիլ – Սրբազան Հայրը, ընկերակցութեամբ Հոգձ Տեր Երեմիա Վրդ Արքաբեանի եւ Արժ Տեր Աւետիս Քահանայ Համբարձումեանին, այցելեց Բարեշնորհ Գեորգ Սարկաւազ Ճանոյեանին, որ անկողնոյ կը ծառայէ իր հիւանդութեան պատճառաւ: Բարեշնորհ Սարկաւազը երկար տարիներ ծառայած է Սուրբ Յարութիւն Եկեղեցոյ եւ սպասարկած անոր եւ իր ներդրումը կատարած է եկեղեցական կեանքի զարգացման: Հոգեւոր հայրերը աղօթք բարձրացուցին Բարեշնորհ Սարգաւազի շուտափոյթ առողջութեան ի նպաստ: **Փարոս** բարի ապաքինում կը մաղթէ յարգարժան Սարկաւազ Ճանոյեանին:

Կիր 7 Ապրիլ – Սրբազան Հայրը, ընկերակցութեամբ Արժ Տեր Աւետիս Քահանայ Համբարձումեանի, ներկայ գտնուեցաւ ՀԲԸՄ Ալեքսանտր Վարժարանի կազմակերպած Զատկուան Համերգին եւ Դաշտահանդէսին, որուն ներկայ եղաւ նաեւ անուանի Հայ երգչուհի Սարինա Քրոս: Այս վերջինս իր երգերով խանդավառեց բազմահարիւր ներկաները: «Հայկական Աւանդական Զատիկ» թեմայով այս հանդէսի ընթացքին աշակերտները ելոյթ ունեցան երգերով եւ պարերով, իսկ տպաւորութիւն ձգելով ծնողներուն եւ քաջալերող հանդիսատեսներուն վրայ: Սրբազան Հայրը գովեստով արտայայտուեցաւ ուսուցիչներու եւ աշակերտութեան

տարած աշխատանքներուն մասին, որոնք ճիգ ի գործ կը դնեն վառ պահելու համար հայկական աւանդութիւններն ու մշակոյթը մեր սերունդներուն մէջ:

Ուրբ 12 – Կիր 14 Ապրիլ – Ըստ ընկալեալ սովորութեան, այս տարի եւս Սրբազան Հայրը մեկնեցաւ Մելպուրն ներկայ գտնուելու համար Սուրբ Աստուածածախն Եկեղեցոյ Ծխական Անդամական Ընդհանուր Ժողովին, որուն նախագահեց եւ որ տեղի ունեցաւ Շաբաթ 13 Ապրիլին: Կիրակի օր Սրբազան հայրը մատուցեց Ծաղկազարդի Պատարագը եւ յաւուր պատշաճի տուաւ իր Ծաղկազարդի եւ Զատկական Պատգամները Մելպուրնի սիրեցեալ հաւատացեալներուն: Սրբազան Հօր այցին եւ Մելպուրնի հետ առնչուած այլ լուրերու մասին կարդալ Արժ Տեր Խաչեր Յարութիւնեանի զեկուցումը:

ԲՁ 15 Ապրիլ – Ընկերակցութեամբ Արժ Տեր Աւետիս Քահանայ Համբարձումեանի եւ Թեմականի անդամ Պրն Գեորգ Զափրագեանի, Սրբազան Հայրը Հօրնսպիի հիւանդանոցին մէջ այցելութիւն տուաւ Դիւանապետ Նշան Պասմաճեանին, որ վիրահատութեան ենթարկուեցաւ նոյն հիւանդանոցին մէջ: Սրբազան Հայրն ու Քահանայ Հայրը աղօթք բարձրացուցին Դիւանապետի բարի եւ շուտափոյթ ապաքինման համար:

ԴՅ 17 Ապրիլ – Սրբազան Հայրը Առաջնորդարանին մէջ ընդունեց ՀՅԴ Դրօ Կեղրոնական Կոմիտէի նորընտիր կազմը, որոնք եկած էին քաղաքավարական այցելութիւն տալու, ծանօթացնելու նորընտիր մարմինը եւ շնորհաւորելու Սրբազան Հօր Արքութեան տուուչութիւնը: Հանդիպման ներկայ էր նաեւ Թեմականի ատենապետ Պրն Սարգիս Տէր Պետրոսեան: Սիրալիբ հանդիպման ընթացքին հիւրերն ու հիւրընկալները իրենց դրական տրամադրութիւնը յայտնեցին շարունակելու Առաջնորդարան-ՀՅԴ Աւստրալիոյ մարմին համագործակցութիւնը յօգուտ Հայ համայնքին, Հայրենիքին եւ Հայ եկեղեցոյ:

ԵՅ 18 Ապրիլ – Սրբազան Հայրը առաւօտուն պատարագեց Սուրբ Յարութիւն Եկեղեցոյ մէջ իսկ կէսօրէ ետք կատարեց Ոսնկուայի արարողութիւնը, որուն մասնակցեցան աւելի քան 25 մանուկներ եւ պատանիներ:

ՇԲ 20 Ապրիլ – Ինչպէս նախորդ տարիներուն, Սրբազան Հայրը Ճրագալոյցի Պատարագ մատուցեց Ս. Երրորդութիւն Եկեղեցոյ մէջ եւ տուաւ իր Ձատկական պատգամը: Այս եւ Սուրբ Երրորդութիւն Եկեղեցոյ Ապրիլեան միջոցառումներուն մասին կարդալ այլուր:

ԿԻՐ 21 Ապրիլ – Հազարի շուրջ հաւատացեալներ փութացած էին Սուրբ Յարութիւն Եկեղեցի մասնակցելու Սուրբ Պատարագին, Սուրբ

Հաղորդութեամբ ալ կտրելու իրենց յիսնօրեայ պահեցողութիւնը: Սրբազան Հայրը պատարագեց եւ քարոզեց: Յաւարտ Սուրբ Պատարագին Էտկարեան Սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Տօրհնէքի արարողութիւն: Ապա Սրբազան Հայրը, քահանայ հայրերը եւ թեմական ու ծխական մարմիններու պատասխանատուներ Առաջնորդարանին մէջ ընդունեցին Հայկական Կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչները, որոնք եկած էին իրենց զատկական բարեմաղթանքը կատարելու իրենց հոգեւոր հօր: Տօնական եւ սիրալիբ մթնոլորտի մէջ ներկաները հիւրասիրուեցան Առաջնորդարանի Տիկնանց Յանձնախումբի անդամներուն կողմէ: Իւրաքանչիւր կազմակերպութեան ներկայացուցիչ արտասանեց իր սրտի խօսքը, առողջ օրեր մաղթելով Սրբազան Հօր ինչպէս նաեւ համագործակցութեան ոգիի յաւելեալ զարգացում ի նպաստ Աւստրալահայ համայնքին, Հայրենիքին եւ Հայ հոգեւոր կեանքին:

ԲՅ 22 Ապրիլ – Մեռելոցի առթիւ, ի ներկայութեան քահանայ հայրերուն եւ հաւատացեալներու, Սրբազան Հայրը նախագահեց Ընդհանուր Հոգեհանգիստին, որ տեղի ունեցաւ Մաքուարի Փարքի Հայկական գերեզմանատան մէջ Տեղասպանութեան Յուշարձանին առաջ:

ԴՅ 24 Ապրիլ – Ի ներկայութեան Հայկական կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներուն, Տեղասպանութեան 104րդ տարելիցին առթիւ Սրբազան Հայրը Սուրբ եւ Անմահ Պատարագ մատուցեց ի յիշատակ մեր մեկուկէս միլիոն նահատակներուն: Սրբազան Հայրը տուաւ նաեւ իր պատգամը: Յաւարտ Պատարագին, առաջնորդութեամբ ՀՄԸՄի սկաւտներուն եւ մասնակցութեամբ Ուիլուպիի քաղաքապետուհի Տիկին Կէլլ Ճայլզ Կիտնիի, քահանայից, սարկաւագաց եւ դպրաց դասերուն, տեղի ունեցաւ քայլերթ դէպի Պօշան Փարքի մէջ զետեղուած Խաչքարը, որուն առաջ Հայկական կազմակերպութեանց ներկայացուցիչները զետեղեցին ծաղկեպսակներ: Արարողութենէն ետք իրենց սրտի խօսքերը արտասանեցին Քաղաքապետուհին եւ Սրբազան Հայրը: Երեկոյեան, Սրբազան Հօր նախագահութեան ներքոյ,

կազմակերպութեամբ Հայոց Յեղասպանութեան Ոգեկոչման Միացեալ Մարմնին, Չացուտ Քոնքորսի մէջ տեղի ունեցաւ Ապրիլեան նահատակաց ոգեկոչման հանդիսութիւնը: Ի միջի տասնեակ մը քաղաքական դէմքերու ներկայ էր նաեւ Նահանգապետուհի Գլաուիա Պերէճիքլեան, որպէս հիւր-բանախօս: Օրուան գլխաւոր բանախօսն էր Դոկտ Մէլանի Օ՛Պրայըն, փոխ նախագահ Յեղասպանութեան Գիտնականներու Համաշխարհային Կազմակերպութեան, նիւթ՝ **«Ընկերային Մահ – Հայոց Յեղասպանութիւնը եւ Մշակութային Աւերը»**: Գեղարուեստական բաժնին իրենց մասնակցութիւնը բերին Հայկական միօրեայ եւ ամենօրեայ վարժարաններու աշակերտները, գաղութի երգչախումբեր, ասմունքողներ ու երգիչներ: Պահանջատիրական ուղերձ կարդաց Պրն Հայկ Գայսէրեան: Սրբազան Հայրը կատարեց փակման խօսքը եւ երեք յարանումութեանց հոգեւոր հայրերու միասնական աղօթքով իր լրումին հասաւ երեկոն:

Շբ 27 Ապրիլ – Նախաձեռնութեամբ Բայտի քաղաքապետութեան, Մէտոպանքի հանրային պարտէզին մէջ զետեղուած յուշարձանին առջեւ տեղի ունեցաւ յատուկ արարողութիւն Հայոց Յեղասպանութեան 104րդ տարելիցին առիթով: Ներկայ էին քաղաքական ներկայացուցիչներ ինչպէս նաեւ քահանայից դասը, հայկական համարեա բոլոր կազմակերպութեանց ներկայացուցիչները, ՀՄԸՄի սկաւաւտները, Հայկական երիտասարդական կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներ: Արտասանուեցան խօսքեր: Սրբազանին Պահպանիչով փակուեցաւ աւանդութիւն դարձած հանդիսութիւնը:

Շբ 27 Ապրիլ – Ուէնթուրթովիլի Սուրբ Երրորդութիւն Եկեղեցոյ մէջ տեղի ունեցաւ Ծուխի անդամական ընդհանուր ժողովը նախագահութեամբ Սրբազան Հօր: Մանրամասնութիւններուն մասին կարդալ այլուր:

Կիր 28 Ապրիլ – Որպէս ներկայացուցիչ Սրբազան Հօր Հոգեշնորհ Տէր Երեմիա Վարդապետ Աբգարեան, Հոգեւոր հովիւ Սուրբ Երրորդութիւն Եկեղեցոյ, մասնակցեցաւ Արդարութեան Տոհմացքին Միտնիի Հայտ Փարքէն մինչեւ Սըրքիւլըր Քի, Օփերայի մօտի պարտէզը: Քայլարշաւին մասնակցեցան մօտ 2000 պահանջատէր Հայեր եւ ոչ Հայեր, որոնց կարգին ՆՍՈՒ նահանգի խորհրդարանի անդամներ Հիւ Մաքտերմօթ, Ալիսթըր Հէնսքընգ, Հայկական հոգեւոր, քաղաքական, բարեսիրական, մարզական, կրթական կազմակերպութեանց ներկայացուցիչներ: Քայլարշաւը առաջնորդեցին ՀՄԸՄի սկաւաւտները: Ոչ Հայ լրատուական հաստատութիւններէն SBS, ABC Sydney Radio, 2GB Radio, Nine Network, Canberra Times, the Newcastle Herald հեռարձակեցին ձեռնարկը: Խօսք առին քաղաքագէտներ եւ Հայկական կազմակերպութեանց ներկայացուցիչներ, որոնք դատապարտեցին Վարչապետ Սթոթ Սօրիսընի եւ Ընդդիմութեան ղեկավար Պիլ Շօրթընի «Յեղասպանութիւն» բառի չգործածելը իրենց պաշտօնական յայտարարութեանց ընթացքին եւ պահանջեցին ճանաչումը Հայոց Յեղասպանութեան դաշնակցային մակարդակով: Հայր Սուրբի վերջաբան խօսքով եւ աղօթքով փակուեցաւ ձեռնարկը:

Կիր 28 Ապրիլ – Նախագահութեամբ Սրբազան Հօր գումարուեցաւ Սուրբ Յարութիւն Առաջնորդանիստ Եկեղեցոյ Ծխական Ընդհանուր ժողովը: Ժողովը կազմեց իր Դիւանը հետեւեալ ձեւով. Պրն Արմէն Պաղտասարեան՝ Ատենապետ, Պրն Պօղոս Քէլէշեան՝ Ատենադպիր-Հայերէն, Պրն Ալեքս Արթինեան՝ Ատենադպիր – Անգլերէն: Կարդացուեցաւ եւ վաւերացուեցաւ 2018 թուականի Ընդի ժողովի ատենագրութիւնը: Հերթաբար Տէր Աւետիս Քին Համբարձումեան կարդաց Հովիւի միամեայ տեղեկագիրը, Պրն Զաւէն Եաղլճեան՝ Ծխական Խորհուրդի միամեայ բարոյական գործունէութեան տեղեկագիրը իսկ Տիկ Լօրա Արթինեան նիւթական տեղեկագիրը: Աւարտին տեղի ունեցաւ Ծխական Խորհուրդի ընտրութիւն: Նորընտիր կազմը կը բաղկանայ հետեւեալ անդամներէն.

Պրն Պետրոս Զօրլու – Ատենապետ
 Պրն Աւօ Գարակէօզեան – Փոխ Ատենապետ
 Պրն Արեգ Եափուճեան – Ատենադպիր (Հայերէն)
 Պրն Զաւէն Եաղլճեան – Ատենադպիր (Անգլերէն)
 Պրն Արա Գօփուշեան – Գանձապահ
 Տիկին Լորա Արթինեան – Փոխ Գանձապահ
 Պրն Մարգիս Մուրատեան – Խորհրդական
 Պրն Վազգէն Ամիրզայեան – Խորհրդական
 Պրն Գեղամ Անուշեան – Խորհրդական
 Պրն Աբրահամ Կէօզուգարայեան – Խորհրդական
 Պրն Վրէժ Քիրիւմլեան – Խորհրդական

Ժողովը փակուեցաւ Սրբազան Հօր Պահպանիչով:

ԴՁ 30 Ապրիլ – Սրբազան հայրը, ընկերակցութեամբ դիւանապետ Նշան Պասմաճեանին ներկայ եղաւ Աւստրալական Կաթոլիկ Համալսարանի Կլին Հաստատութեան կազմակերպած « Is God Good For You» նիւթին շուրջ գրոյցին: Զրուցակիցներն էին նախկին Արտգործ նախարար Էւ Նիւ Սաուր Ռւէյլզի նախկին նահանգապետ Փրոֆ Պօպ Քար (Bob Carr) եւ The Australian օրաթերթի արտաքին հարցերու խմբագրապետ Պրն Կրէկ Շերիտան (Greg Sheridan AO): Զրուցավար՝ Փրոֆ Հէյտըն Բամզի (Hayden Ramsay): Երկու ժամ տեւող այս խոր հարցերով զբաղող գրոյցը մեծապէս տպաւորիչ էր: Այս միջոցին վաճառուեցան նաեւ երկու մտաւորականներու վերջին հրատարակած Պրն Շերիտանի God Is Good For You եւ Փրոֆ Քարի Run For Your Life գիրքերը: Առիթ ստեղծուեցաւ առանձինն գրոյց ունենալու երկու հեղինակներուն հետ:

2019ի ԹԵՄԱԿԱՆ ՊԱՏԳԱՄԱԻՈՐԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ 18-19 ՄԱՅԻՍ - ՄԵԼՊՈՒՐՆ

**Ժողովը տեղի պիտի ունենայ նախագահութեամբ
 Բարձրաշնորհ Տէր Հայկազուն Արք Լաճարեանի Մելպուրնի
 Սուրբ Աստուածածին Եկեղեցւոյ մէջ: Ժողովը պիտի հիւրընկալէ եկեղեցւոյ
 Ծխական Խորհուրդը: Կալուածոց Յանձնախումբի տարեկան ընդհանուր
 Ժողովը տեղի պիտի ունենայ Շաբաթ 18 Մայիսի առաւօտուն:**

**Թեմական Պատգամաւորական Ժողովը գերագոյն ժողովն է Աւստրալիոյ եւ
 Նոր Զելանտայի Հայոց թեմին, որուն նախագահն է Առաջնորդ Սրբազան Հայրը: Ան
 վերահսկիչ մարմինն է բոլոր եկեղեցական վարչական մարմիններուն, իսկ հոգեւոր
 բարձրագոյն վերահսկիչն է Ամենայն հայոց Կաթողիկոսը:**

**Թեմական Պատգամաւորական Ժողովին կը մասնակցին հոգեւոր եւ աշխարհական
 պատգամաւորներ: Ըստ կանոնագրութեան պատգամաւորներն են բոլոր եկեղեցիներու
 հոգեւոր հովիւները եւ Ծխական եւ Թեմական Խորհուրդի անդամները:
 Խորհրդակցական ձայնով Ժողովին կրնան մասնակցիլ նաեւ շրջաններէն
 հրաւիրուած պատգամաւորներ (Ատրլէյտ, Փըրթ, Պրիսպըն, Նոր Զելանտա)
 ինչպէս նաեւ երիտասարդական միութիւններէն հրաւիրեալ անդամներ:**

Լուրեր Ծովխերէն

ՄԵԼՊՈՒՐՆ

Ս. Աստուածածին Եկեղեցի

Ընկալյալ ավանդույթի համաձայն Ծաղկազարդի տոնին առթիվ Թեմիս Առաջնորդ Գերաշնորհ Հայկազուն արք. Նաջարեանը այցելեց Մելպուռն:

Ապրիլ 11-ին Հինգշաբթի երեկոյան Մելպուռնի Եկեղեցու Հոգևոր Հովիվը և Ծխական Խորհուրդը ուրախություն ունեցան դիմավորելու Սրբազան Հորը և երեկոյան ընթրիքից հետո Եկեղեցու աշխատասենյակում առիթ ունեցանք Սրբազան Հոր հետ խորհրդակցելու Եկեղեցու կարգ մը հարցերի շուրջ:

Ապրիլ 12 Ուրբաթ երեկոյան Եկեղեցու կից սրահում Սրբազան Հոր մասնակցությամբ տեղի ունեցավ գնահատանքի հյուրասիրություն Եկեղեցու Ծխական Խորհուրդի կողմից պատրաստված, որին հրավիրված էին Եկեղեցու հովանու տակ գործող միությունների վարչության անդամները:

Ապրիլ 13 Շաբաթ երեկոյան Եկեղեցու կից սրահում Թեմիս Առաջնորդ Հայկազուն Արք. Նաջարյանի նախագահությամբ գումարվեց Եկեղեցու տարեկան անդամակցական ժողովը:

Ապրիլ 14 Կիրակի Ծաղկազարդ: Պատարագեց և հավուր պատշաճի քարոզոց Թեմիս Առաջնորդ Սրբազան Հայր՝ սպասարկությամբ Արժանապատիվ Տեր Խաչեր քին. Հարությունյանի: Վերջավորության կատարվեց «Դոնբասցի» և մանուկներու օրհնության արարողությունները, Սրբազան Հայրը օրհնեց նաև Եկեղեցու նորակազմ Ծխական Խորհուրդը:

Ապրիլ 14 Կիրակի երեկոյան Սրբազան Հայրը մեկնեց Մելպուռնից:

Ապրիլ 15-21-ը Տեղի ունեցան Ավագ Շաբաթվա և Զատիկական հոգեպարար արարողությունները՝ Ոսնկվա, Խավարում, Թաղման կարգ, Ճարագալույցի և Զատիկական Պատարագներ, որոնց մեծ խանդավառությամբ մասնակցեցին Մելպուռնահայ հմայնքը, կարծես նորովի նորոգված և Հարուցյալ Քրիստոսով զորացած:

Ապրիլ 22 Սփրինգվել հայկական գերեզմանատանը Տեր Խաչեր քին. Հարությունյանի առաջնորդությամբ կատարվեցին հոգեհանգստյան աղոթքներ:

Եղեռնի Սուրբ Նահատակների հիշատակության տոնի առիթով Մելպուռնի Հայոց Յոդասպանության միացյալ հանձնախումբի նախաձեռնությամբ և կազմակերպությամբ կատարվեցին անչափ կարևոր ձեռնարկներ:

Ապրիլ 23-ին երեկոյան Եկեղեցում կատարվեց Եղեռնի Սուրբ Նահատակներու նվիրված հսկում և նախատոնակ:

Ապրիլ 24 երեկոյան Սփրինգվել քաղաքային սրահում տեղի ունեցավ Եղեռնի ոգեկոչման երեկո՝ մասնակցությամբ Հոգևոր Հովիվ Տեր Խաչեր քին. Հարությունյանի, Մելբուռնահայ հմայնքի գործոն վարչության անդամների, քաղաքային իշխանության ներկայացուցիչների և նվիրյալ հայորդիների:

Ապրիլ 27 Շաբաթ Բողոքի Քայլերթ Մելպուռն քաղաքի կենտրոնում՝ նվիրված ցեղասպանության ճանաչման:

Ապրիլ 28 Կիրակի Սրբոց Նահատակաց Ս. Պատարագ, որին հավատավոր

հայորդիների հետ մասնակցում էին Ակինյան և Մեսրոպ Մաշտոց Մաթևոսյան դպրոցների աշակերտությունը և սկաուտները՝ վերջավորության Մեծ Եղեռնին նվիրված Խաչքարի առջև կատարվեց Սրբոց Նահատակաց Բարեխոսական աղոթք:

Նույն օրը Մելլալունի ՀՕՄ-ի անդամուհիների մասնակցությամբ հավարտ պատարագի կատարվեց հոգեհանգստյան աղոթք ՀՕՄ-ի մեծ ընտանիքից առհավետ բաժանված Հոմուհիների հիշատակին: Եկեղեցու կից սրահում կատարվեց նաև հյուրասիրություն և հայտագիր ՀՕՄ-ի վարչության կողմից: Հավարտ ձոնարկին Տեր հայրը իր պատգամը փոխանցեց ներկաներին և օրհնեց ՀՕՄ-ի անդամուհիներուն:

Ապրիլ 29 Երկուշաբթի Մելլալունի ՀԲԸՄ կազմակերպությամբ Եղեռնի Հիշատակության առթիվ իրենց սրահում բաժանվեց մատաղ և կատարվեց ֆիլմի դիտում:

Տեր Խաչեր Քահանայ Հարությունյան

ՈՒԷՆՈՒԸՐԹՎԻԼ - ՄԻՏՆԻ Սուրբ Երրորդություն Եկեղեցի

Այս տարի, շնորհիւ Հայր Երեմիայի ներկայութեան, մեծ խանդավառութեամբ եւ ուրախութեամբ տօնուեցան Աւագ Շաբթուան բոլոր արարողութիւնները:

Տօնակատարութիւնները սկսան **Ծաղկագարդի** Սուրբ Պատարագով, որուն ընթացքին նաեւ տեղի ունեցաւ Դպրաց Դասի շապիկներու եւ խորանի ծածկոցներու օրհնութիւնը: Մեր Կիրակնօրեայ Վարժարանի աշակերտները պզտիկ գեղարուեստական յայտագիր մը ներկայացուցին որ մեծ ուրախութիւն պատճառեց հաւատացեալ ներկաներուն: Ձեր վարձքը կատար ուսուցչուհիներ եւ աշակերտներ:

Կիրակի երեկոյեան ժամը 6.30-ին կատարուեցաւ Դոնբացեքի ժամերգութիւնը, ուր փոքրիկն Հովան Ատուրեանը բացաւ խորանի վարագոյրները:

Աւագ Հինգշաբթի երեկոյեան տեղի ունեցաւ Ոսնկուայի արարողութիւնը, որուն ընթացքին Հայր Երեմիան խոնարհութեամբ լուաց եւ իւղով դրոշմեց 12 փոքրերու ոտքերը: Աւարտին ներկաները հաւաքուեցան եկեղեցոյ Պաթմանեան Սրահին մէջ ուր ոսպով ապուր հրամցուեցաւ: Խաւարումի արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երեկոյեան ժամը 8ին:

Ասագ Ուրբաթ զիշեր տեղի ունեցաւ Յիսուս Քրիստոսի թաղման արարողութիւնը: Բոլոր հաւատացեալները թափօրին հետեւելով քալեցին եկեղեցիին շուրջ: Հայր Երեմիայի առաջարկով նոր սովորութիւն մըն ալ սկսաւ, հաւատացեալները ծաղիկ մը առնելով դագաղէն անցան դագաղին տակէն:

Շաբաթ զիշեր տեղի ունեցաւ Ճրագալոյցի Սուրբ Պատարագը գոր մատուցեց Թեմիս Առաջնորդ՝ Բարձր. Տ. Հայկազուն Արքեպիսկոպոս Նաճարեանը: Ժողովուրդը թափօրով

բարձրացաւ Պաթմանեան Սրահ ուր Սրբազան Հայրը օրհնեց ջուր, աղ, հաց եւ զատկական հակկիթները: Սրբազան Հայրը պաշտօնապէս բացումը կատարեց Սուրբ Երրորդութիւն Եկեղեցոյ Կիրակնօրեայ Վարժարանին: Կիրակնօրեայ աշակերտները գեղարուեստական հակիրճ յայտագիր մը ներկայացուցին, որ արժանացաւ ներկաներուն գնահատանքին: Սրբազան Հայրը փորձրիկներուն բաժնեց Զատկուայ նուէրներ, մեծ ուրախութիւն պատճառելով անոնց:

Սուրբ Զատիկը տօնուցաւ մեծ ճոխութեամբ: Սուրբ Պատարագէն ետք ներկաները հաւաքուեցան Պաթմանեան Սրահ, ուր տեղի ունեցաւ մեր ասանդական հակթախաղը: Այս տարուայ ախոյեանն է՝ Հովան Ատուրեանը:

Ապրիլ 15-ին սկսան Սուրբ Երրորդութիւն Եկեղեցոյ կողմէ կազմակերպուած «**Տուրջալ**»ի ընկերային խաղերը որոնք կը խաղցուին մեծ սրահէ ներս: Խումբ մը անձեր կը հաւաքուին ամէն երկու շաբաթը անգամ մը եւ ընկերային ֆութպոլ կը խաղան: Յոյսով ենք որ մօտ ժամանակէն պիտի ունենաք մրցումներ Հայկական զանազան խումբերու հետ:

Ուրբաթ 26 Ապրիլ-ին տեղի ունեցավ Արեւմտեան շրջանի Հայոց Յեղասպանութեան 104-րդ Ոգեկոչման հանդէսը: Սուրբ Երրորդութիւն Եկեղեցոյ երգչախումբը, ղեկավարութեամբ Տիկ Այդա Ավետիսյանի, մասնակցեցաւ գիշերուան յայտագրին ներայացնելով «Ատանայի Ողբերգը» եւ «Սուրբերու Աչքերը» երգերը:

Շաբաթ 27 Ապրիլին տեղի ունեցաւ Ծխական Անդամական Ժողովը: Կատարուեցաւ Ծխական Խորհուրդի ընտրութիւն: Նոր Ծխական կազմը կը բաղկանայ հետեւեալ ազգայիններէն.

Նահապետ Խաչատուրեան – Ատենապետ

Վազգէն Զ Եկէնեան - Փոխ Ատենապետ

Մարգար Մկրտիչեան – Ատենադպիր Հայերէնի

Կարօ Գոյումճեան – Ատենադպիր Անգլերէնի

Կարօ Արապեան – Գանձապահ

Յարութ Հաճեան – Փոխ Գանձապահ

Վազգէն Յակոբեան – Խորհրդական եւ Դպրաց Դասի մօտ լիազօր ներկայացուցիչ

Արամայիս Աւետիսեան - Խորհրդական եւ Տիկնանց Օժանդակ Մարմնի մօտ լիազօր ներկայացուցիչ

Փայլակ Դաւիթեան – Խորհրդական:

Վազգէն Եկէնեան

ՔՈՒԻՆՍԼԵՆԴ

Ապրիլ Ամիսը Քուինսլենդի Հայ Համայնքում

Ապրիլ ամիսը սկսվեց հայկական երաժշտությամբ և պարով: Առաջին անգամ Քուինսլենդում Մարիանա Դանիելյանի նախաձեռնությամբ մեծահասակների և երեխաների համար կազմակերպվեցին հայկական պարային դասընթացներ երկու շաբաթը մեկ անգամ:

Ապրիլի 20-ին Քուինսլենդի հայերի կազմակերպչական

կոմիտեի նախաձեռնությամբ նշվեց Զատիկը: Զատիկի հայկական ավանդական սնունդ մատուցվեց, հատկապես աչքի ընկան գունագեղ ներկված հավկիթներն ու Ղափաման: Երեկոն սկսվեց պատվելի Լևոն Քարդաշյանի աղոթքով և հազեցած էր երգ ու պարով և զվարճալի միջոցառումներով երեխաների համար: Երեկոյի վերջում երեխաներին այցելեց Զատիկի նապաստակը:

Ապրիլի 21-ին, կիրակի օրը, Բինլիի շրջանի միավորված եկեղեցում պատվելի Լևոն Քարդաշյանի կողմից անգլերեն և հայերեն լեզուներով պաշտամունք անցկացվեց:

Ապրիլի 24-ին Քուինսլենդի հայերի կազմակերպչական կոմիտեն կազմակերպեց Հայոց ցեղասպանության հիշատակի օր: Միջոցառման հատուկ հյուրերն էին հունական համայնքի ներկայացուցիչները և «Ծագումը՝ Բացահայտում» վեպի հեղինակ, «Որդեգրի մի գյուղ» նախաձեռնության հիմնադիր և քրիստոնյաների (հայ, ասորի և հունական) ցեղասպանությունների ճանաչման համար ակտիվիստ Լեն Ուիքսը:

Երեկոն սկսվեց ավստրալական և հայկական հիմներով, որին հաջորդեց մեկ րոպե լռությունը ցեղասպանության անմեղ զոհերի հիշատակին: Բացման խոսքով հանդես եկավ Մարտիկ Բերբերյանը: Խոսքի հիմնական կետերը հետևյալն էին:

- Ժամանակն է, որ Թուրքիայի կառավարությունը հաշտվի իր անցյալի հետ, ավարտի իր մերժողական քաղաքականությունը և միանա աշխարհին՝ ընդունելով իր նախնիների գործողությունները:

- Ժամանակն է, որ Ավստրալիայի կառավարությունը դադարեցնի հարցի ընդունման մերժումը և անվանի այս գործողություններն իրենց անունով՝ ցեղասպանություն:
- ԱՆԶԱԿ խորշի արարողությունը պետք է դադարեցվի քաղաքականացվել որպես սպառնալիք Ավստրալիայի կողմից Հայոց ցեղասպանության ընդունման համար, և պահանջել մեր դաշնային կառավարությունից առաջնորդվել աշխարհի 29 մյուս երկրների օրինակով:
- Չճանաչել 1915թ. դեպքերը դա նույն է ինչ երես թեքել մարդկային արժեքներից:
- Միայն ճանաչման միջոցով է սկսվում հաշտեցումը, և միայն հաշտեցման արդունքում կարելի է հաստատել խաղաղություն:

Այնուհետև մասնակիցները դիտեցին աշխարհի տարբեր մասերում գտնվող հայկական համայնքների տեսահոլովները: «Հիշել՝ նշանակում է սպրել» բանաստեղծությունն անգլերեն լեզվով ընթերցեց Եղյա Մարգարյանը և «Արաքսի արտասուքը» հայերենով ընթերցեց Արմինե Հակոբյանը:

Իր ընտանիքի պատմությունից մի դրվագ պատմեց Ավետիս Մարգարյանը:

Փակման ելույթով հանդես եկավ Լեն Ուիքսը: Նա ընդգծեց հետևյալ կարևոր կետերը:

- Առաջին համաշխարհային պատերազմի ժամանակահատվածում ժողովրդին բնաջնջելուց տարիներ անց Աթաթուրքը ոչնչացրեց շուրջ 2,500 քրիստոնեական հոգևոր վայրեր. ապացույցն այն բանի, որ սա քրիստոնեության (իսլամացման) վերացման մասին է, ոչ թե պարզապես ներխուժման և թրջացման:
- Ցեղասպանության իննրորդ փուլից հետո (բնաջնջում) տասներորդ և վերջնական փուլը ժխտողականությունն է, ուստի ճշմարտությունը հերքող թուրքերին հաջորդող սերունդները, պատասխանատու չլինելով սպանությունների համար, պատասխանատու են ցեղասպանությունն իրենց գործերով ավելի քան մեկ դար հավերժացնելու համար:
- Մենք թույլ չենք տալիս քաղաքական գործիչներին ելնելով սեփական շահերից քաղաքականացնել մեր դատական համակարգը, ուստի, փոխարեն թույլ տալու քաղաքական գործիչներին մարդկության դեմ հանցագործության մասին դատողություններ անելու, քաղաքական գործիչներն ընդամենը պետք է հաստատեն փորձագետների տեսակետները և թույլ չտան քաղաքական հայացքները կամ թուրքական քարոզչությունն ու դրամը խեղաթուրեն ճշմարտությունը:
- Ի տարբերություն 30 երկրների, ինչպիսին է Կանադան, Ավստրալիան և Նոր Զելանդիան երեսպաշտորեն և փոքրգիտորեն չեն ճանաչում հայերի, ասորիների և հույների հետ տեղի ունեցածը որպես ցեղասպանություն, թեև դասախոսում են աշխարհին մարդու իրավունքների մասին: Անհրաժեշտության դեպքում պետք է ամաչեցնենք նրանց, քանի որ ընտրովի, քաղաքական հիմքերով չի կարող ձևավորել բարձր բարոյականություն:
- «Բարոյական» Արևմուտքը, այդ թվում՝ Մեծ Բրիտանիան, Ֆրանսիան և ԱՄՆ-ն, լվացին սպանված մի ամբողջ փոքրամասնությունից գողացված արյան գույները: Որտե՞ղ են այսպես կոչված քաղաքակիրթ ազգերի կողմից դավաճանության այս չարամիտ գործի քրեականացումները:
- Որպես ոչ հայի ինձ [Լեն Ուիքս] համար անհեթեթ է, որ մի ամբողջ քաղաքակրթության ոչնչացման նման կարևոր փաստը մնացել է չճանաչված, քանի որ մենք չենք կարող խոսել մեկ ձայնով:

Ելույթը կարելի է դիտել հետևյալ հղմամբ՝ <https://youtu.be/jxc2Ve3ASvE>:

Միջոցառման ավարտին կոնտակտային տվյալներ փոխանակվեցին հունական համայնքի անդամների հետ՝ քրիստոնյաների ցեղասպանությունների ճանաչման ուղղությամբ միասին աշխատելու նպատակով:

Համայնքի անդամներն իրենց խորին շնորհակալությունն են հայտնում Քուինսլենդի հայերի կազմակերպչական կոմիտեի անդամներին իրենց քրտնաջան աշխատանքի համար:

Արմինե Հակոբյանը

PRIMATE'S EASTER MESSAGE

“God shows His love toward us, in that while we were sinners, Christ died for us... we know that Christ, been raised from the dead...likewise you also, reckon yourselves to be dead to sin, and alive to God in Christ Jesus our Lord” (Romans 5:8; 6: 9-11)

Beloved Faithful,

On behalf of our Diocesan Clergy, Council and all Diocesan establishments we congratulate you on the Feast of Holy Easter, the Glorious Resurrection of our Lord Jesus Christ.

The Resurrection of our Lord is the anchor of our faith, it was so for the Apostles and thus for all the Christians from generation to generation.

Resurrection declares life's victory over death, the light radiating from the tomb of Christ, heralds the annihilation of darkness, Our Lord proclaimed the greatest teaching of love with His self-offering on the cross, through His blood shed on the cross He wiped the sin, Satan's seal from the forehead of humanity, to find the paradise lost and the way to our Heavenly Father.

This year's theme is the Family. If the Love of the Risen Lord does not dwell in our dwelling, the rest is in vain. True love, respect and commitment make the family's life span longer and meaningful. A child's religious and traditional education starts at home, it is here that the child will receive the first instructions on the Armenian faith, and your way of life as parents will be copied and followed. You will be the ones to direct the first footstep of the child to the church; and it is here that the child will be nourished spiritually, grow and mature with his spiritual inheritance, armoured with the light of Resurrection and with the hope of victory to confront all the challenges of this life.

It is our prayers that the Risen Lord might dwell in your hearts, and strengthen you with the victory of life, where there is despair to give you hope, where weakness courage, where fear strength and where hate love. Having nurtured ourselves with teachings of our Lord and with the vision of the victorious resurrection we can persevere as an individual, as a family, as a community, diaspora, Fatherland, Artsakh and bring our input for the preservation of this world and for the final victory of the good.

“O Christ, we are all enlightened through your light and to your holy cross we believers have entrusted.”
(Sunrise Service)

CHRIST IS RISEN FROM THE DEAD, BLESSED IS THE RESURRECTION OF CHRIST!

Archbishop Haigazoun Najarian
Primate

DIOCESAN NEWS

Tuesday 2 April – The Primate His Eminence Archbishop Haigazoun Najarian, accompanied by Parish Priest Reverend Father Avetis Hambardzumyan, received the students and teachers of William Clark College at the Armenian Apostolic Church of Holy Resurrection where he conducted a talk on the Armenian Church and history. This visit is the second in the last three years and is a module of the spiritual studies course. A Q&A session followed, students and teachers posed questions to the Archbishop who welcomed and answered all their questions. The Primate has welcomed the yearly visits of non-Armenian Schools.

Wednesday 3 April – The Primate, accompanied by Very Reverend Father Yeremia Abgaryan and Father Avetis Hambardzumyan, visited Deacon Kevork Janoyan who is house-ridden due to his chronic medical condition. For several decades, prior to the onset of his current restrictions, Deacon Kevork served the Holy Resurrection Church tirelessly. The visiting priests raised prayers for healing of the beloved Deacon. Paros editorial sends the valued Deacon Kevork the warmest of get well wishes.

Sunday 7 April – The Primate, accompanied by Father Avetis Hambardzumyan, attended the AGBU Alexander Primary School Easter Concert and festivities. Armenian singer Sarina Cross made an appearance, who entertained the several hundred attending community members. ‘Armenian Cultural Easter’ was the theme of the children’s performances of song and dance, leaving a lasting impression on their parents and viewing audience. The Archbishop praised the teachers and students for all their efforts, which results in the preservation of the Armenian tradition and culture in our generations.

Friday 12 to Sunday 14 April - According to what has become customary, Archbishop Najarian left for Melbourne to preside over Melbourne’s St Mary Church Parish Annual General Meeting, held on Saturday 13 April. On Sunday, Archbishop celebrated Palm Sunday Holy Mass and delivered the day’s relevant sermon on his Palm Sunday and Easter message to the beloved Melbourne community. For details of the Primate’s pastoral visit and Melbourne parish news, please read the Melbourne Parish Priest, Reverend Father Khacher Harutyunyan’s report.

Monday 15 April – Accompanied by Father Avetis Hambardzumyan and Diocesan Council member Mr Kevork Tchaprazian, Bishop Haigazoun Najarian paid a visit to Chancellor Nishan Basmajian, who had been admitted to Hornsby Hospital, where he underwent surgery. Archbishop and Priest raised prayers by the Chancellor’s bedside, for his speedy and complete recovery.

Wednesday 17 April – In the Diocesan Centre, the Archbishop received the recently elected Regional Committee of the Armenian Revolutionary Federation. The reason for the courtesy visit was to acquaint the Primate with the new committee and to congratulate him on his elevation to the rank of Archbishop. Diocesan Council chairman Mr Sarkis Der Bedrossian was also present. During the cordial visit, the visitors and hosts asserted their continuing support of the alliance between the Diocese and the Australian division of the ARF, which will benefit the Armenian community, the Homeland and the Armenian Church.

Thursday 18 April – The Primate celebrated Holy Mass in Holy Resurrection Church and in the evening, conducted the ‘Washing of the Disciples Feet’ service, with more than 25 children and youth taking part.

Saturday 20 April – As has become customary in recent years, the Primate celebrated Easter Eve Holy Mass and delivered his inspiring sermon at the Holy Trinity Church. For further details of this day and Holy Trinity Church April commemorations, please read separate article in this month’s issue.

Sunday 21 April – Close to a thousand community faithful had gathered at Holy Resurrection Church to participate in Holy Mass, and receive

Holy Communion after completing the 50 days of contemplation. Archbishop celebrated Holy Mass and delivered the day’s relevant sermon. Following Holy Mass, the ‘Blessing of Residence’ service was held in the Edgarian Hall. The Archbishop, Parish Priests, Diocesan and Parish Council members received community organisation representatives in the Diocesan Centre, who had gathered to express their Easter wishes to their spiritual father. In an atmosphere of jovial and festive warmth, the guests were served refreshments prepared by the Diocesan Ladies Guild. Each individual organisation representative expressed their heartfelt sentiments, wishing the Archbishop good health, and the continuance and development of the inter-relational efforts, to the benefit of the Australian community, the Homeland and Armenian spiritual life.

Monday 22 April – General Requiem: With the participation of the priests and the community faithful, the Primate presided over the general requiem service, which was held in Macquarie Park Cemetery in the Armenian section, before the Genocide Memorial.

Wednesday 24 April in commemoration of the 104th anniversary of the Armenian Genocide, with Armenian community organisations represented, the Primate Archbishop Haigazoun Najarian offered Holy Mass, in dedication to our one and a half million holy martyrs. Archbishop delivered the day’s inspiring sermon. After Holy Mass, with the Homenetmen Scouts leading the procession, and Willoughby City Mayor joining the march, the clergy, deacons and choir made their way to Beauchamp Park. Representatives of community organisations laid wreaths before the Khachkar; the Primate and Mayor delivered messages.

In the evening, Archbishop Haigazoun presided over the Genocide Commemoration in the Chatswood Concourse, organised by the Armenian Genocide Commemorative Committee. In amongst several leading political figures the guest speaker on the night, was NSW Premier, the Hon Gladys Berejiklian. The keynote speaker for the evening was Dr Melanie O'Brien, the

Vice-President of the International Association of Genocide Scholars and Senior Lecturer of International Law at the University of Western Australia. Dr O'Brien's address titled – 'Social Death: The Armenian Genocide and Cultural Destruction'. Students of the day and Saturday schools took part in the evening's program, as did the community choirs, poetry reciters and singers. Mr Haig Kayserian read a speech outlining our demands. Archbishop Najarian delivered the closing address and in unison with the spiritual fathers of the three community denominations, recited the Lord's Prayer.

Saturday 27 April – Initiated by the Ryde City Council, a commemoration service was held in Meadowbank Memorial Park before the Monument, dedicated to the 104th anniversary. Several political figures were present, as were the parish clergy, and representatives from all the community organisations, Homenetmen scouts and Armenian youth group members. Addresses were given and the ceremony was concluded with the Primate's benediction.

Saturday 27 April – The Wentworthville Holy Trinity Church held its Annual General Parish Meeting with Archbishop Najarian presiding over the proceedings. For details please read the article in this month's issue.

Sunday 28 April – Representing the Primate, Very Reverend Father Yeremia Abgaryan, took part in the March for Justice, which commenced from Sydney Hyde Park, concluding at Circular Quay near the grounds of the Sydney Opera House. Close to 2000 community supporters of Armenian and non-Armenian origin, took part, including NSW State Parliamentary members, Hugh McDermott, Alister Henskens, Armenians represented by clerics, political, charitable, sporting and educational organisations and institutions. The Homenetmen scouts led the March.

The media networks there to cover the event: SBS, ABC Sydney Radio, 2GB Radio, Nine Network, Canberra Times and the Newcastle Herald. Addresses were given by politicians and community leaders, condemning the Prime Minister Scott Morrison and the Opposition Leader Bill Shorten for failing to use the word 'Genocide' in their formal statements as well as failing to acknowledge the Armenian

Genocide at the federal level. The event was concluded with Father Yeremia's closing address and prayers.

Sunday 28 April – The Holy Resurrection Annual General Parish Meeting was held with the Primate presiding. The officiating committee was comprised of Mr Armen Baghdasarayan (Chairman), Mr Boghos Keleshian (Armenian Secretary), Mr Alex Artinian (English Secretary). The Minutes of the 2018 Annual General Meeting were read and confirmed. Father Avetis Hambarzumyan presented the Parish Priest's Annual Report, Mr Zaven Yaghljian the Parish Council's Annual Report and Mrs Laura Artinian the Annual Financial Report. The incoming Parish Council election followed comprising of:

Mr Bedros Zorlu – Chairman
Mr Avo Karageuzian – Vice-Chairman
Mr Arek Yapoudjian - Armenian Secretary
Mr Ara Kopoushian – Treasurer
Mrs Laura Artinian – Vice-Treasurer
Mr Sarkis Mouradian – Adviser
Mr Vasken Amirzaian – Adviser
Mr Apraham Geozikaraian – Adviser
Mr Kegham Anoushian – Adviser
Mr Vrej Kurumljian – Adviser

Archbishop Najarian closed the evening with his message and Prayer of Protection

Tuesday 30 April – Archbishop Najarian, accompanied by Chancellor Nishan Basmajian, attended the Australian Catholic University organised CONVERSATION WITH BOB CARR AND GREG SHERIDAN - titled "IS GOD GOOD FOR YOU?", followed by Q and A. Taking part in the Conversation, the former Foreign Affairs Minister and NSW Premier Prof Bob Carr and the Foreign Editor of The Australian newspaper Greg Sheridan, the Host Prof Hayden Ramsay. The two hour long in-depth Conversation was greatly enlightening. The books penned by the two scholars: Mr Sheridan's 'God is Good For You' and Prof Carr's 'Run For Your Life' were available to purchase. There was opportunity to speak privately with the two authors.

2019 DIOCESAN ASSEMBLY

18 – 19 MAY IN MELBOURNE

The 2019 Diocesan Assembly will be held this month under the presidency of His Eminence Archbishop Haigazoun Najarian hosted by the Parish Council of the Armenian Apostolic Church of St Mary. Annual General Meetings will be held for the Diocese Properties members and Diocesan delegates on Saturday.

The Role of the Diocesan Assembly

The Diocesan Assembly is the highest governing body of the Diocese of the Armenian Church of Australia and New Zealand, under the presidency of the Primate. It exercises supervision and control over all ecclesiastical administrative bodies within its jurisdiction and is under the high spiritual jurisdiction of the Catholicos of All Armenians at Holy Etchmiadzin.

The delegates of the Diocesan Assembly will comprise of the Parish Priests, Diocesan Council, Parish Councillors representing the three Diocese parishes, as well as invited ACYA youth representatives from each parish and members of mission parishes.

Parish News

MELBOURNE Armenian Apostolic Church of St Mary

According to tradition, the Primate, His Eminence Archbishop Haigazoun Najarian paid a pastoral visit to Melbourne.

Thursday 11 April in the evening, it was the pleasure of the Parish Priest and the Parish Council, to meet and greet the Primate and after a shared evening meal, held a meeting in the church office, discussing church related matters.

Friday 12 April in the evening, held in the church hall, under the auspices of Archbishop Najarian, the Parish Council hosted a church community dinner to honour the ongoing support of all church auxiliary members.

Saturday 13 April in the evening, the Archbishop presided over the Parish Annual General Meeting in the church hall.

Sunday 14 April Palm Sunday – The Primate Archbishop Haigazoun Najarian celebrated Episcopal Holy Mass with Reverend Father Khacher Harutyunyan's participation. The stirring 'Trnpatsek' service was conducted, followed by the 'Blessing of the Children' service, and the blessing of the newly elected Parish Council.

Sunday 14 April – The Archbishop left Melbourne for his official residence in Sydney.

Monday 15 to Sunday 21 April – The Easter Week meditative services – the Washing of the Disciples Feet, Khavaroum/Darkness Service, Christ's Burial, Easter Eve and Easter Holy Mass services were attended by the Melbourne community faithful with great enthusiasm, with an evidently renewed vigour, empowered by the Resurrected Christ.

Monday 22 April - In the Armenian section of the Springvale Botanical Cemetery, Father Harutyunyan conducted a general requiem service for the repose of the dearly departed.

On the 104th anniversary of the Armenian Genocide, to honour the memory of the Holy Martyrs, the Melbourne Armenian Genocide Commemorative Committee organised a range of noteworthy events.

Tuesday 23 April in the evening, a prayer vigil and *Nakhadonag* service were held in St Mary's, in dedication to the Holy Martyrs of the Genocide.

Wednesday 24 April - A commemoration evening was held in the Springvale City Hall, under the patronage of the Parish Priest, Father Harutyunyan, the Melbourne Commemorative Committee, political leaders and committed community members.

Saturday 27 April - A March for Justice was led through the city streets, dedicated to the recognition of the Armenian Genocide.

Sunday 28 April – Holy Mass was offered, dedicated to our Holy Martyrs where the community faithful were joined by Aginian and Mesrob Mashdots Mateosian school students, joined by the Hamazkaine Scouts, marching before the Khachkar, where prayers were raised for the repose of the eternal souls of the Holy Martyrs.

The same day, the Melbourne Armenian Relief Society HOM members participated in the requiem service for the repose of the deceased members of the Society. Refreshments were served in the church hall following Holy Mass. At the conclusion, Father Khacher delivered his message and blessed the HOM members.

Monday 29 April the AGBU Melbourne Chapter hosted a Genocide commemoration evening in the community hall. *Madagh* was served followed by the viewing of a relevant film.

WENTWORTHVILLE – SYDNEY Armenian Apostolic Church of Holy Trinity

This year, thanks to the presence of our Parish priest, Very Reverend Father Yeremia Abgaryan, we were able to celebrate each of the Holy Week's rites with great enthusiasm and joy.

The celebrations started with **Palm Sunday** Holy Mass when Father Yeremia also blessed new vestments for the church choir and other items for the altar as well as the young children of the congregation on the occasion of Children's Day.

The Sunday School children presented a short program of prayers and songs which they had recently learnt. In light of the School's establishment since the start of the year, it was most heart-warming and commendable to see the work and effort of our teachers and children.

In the evening, the Opening of the Doors Ceremony (Trnpatsek) was held where young Hovaan Adourian opened the altar curtains.

On **Maundy Thursday** our Parish Priest, Fr Yeremia Abgaryan, humbly performed the ceremony, Washing of the Feet, of some young boys in our parish. The congregation gathered in the Batmanian Hall after to be served lentil soup lovingly made by our Ladies Auxiliary team. After the meal the parishioners took part in darkness, the Passion Service (Khavaroum).

On **Good Friday** the Burial Service of our Lord Jesus Christ took place. A procession was formed of congregation members and led behind a symbolic coffin around our church. This year, by the initiative of Fr Yeremia, a new tradition was established when members of the congregation walked under the coffin after taking a flower dedicated to the memorial.

The **Eve of the Glorious Resurrection** Mass (Jrakalouyts) was celebrated by the Primate His Eminence Archbishop Haigazoun Najarian accompanied by Father Yeremia. Following the service, the Archbishop led a procession of the congregation to the Batmanian Hall where he conducted the Blessing of the Residence upon water, salt, bread and the traditional coloured eggs, bringing Great Lent to an end.

Archbishop Najarian officially opened the Holy Trinity Sunday School. The children presented their small program to His Eminence and to those present providing immeasurable joy to all. In appreciation, the Archbishop handed gifts to all the teachers and children.

The same evening, the Parish Council in conjunction with the Ladies Auxiliary surprised Father Yeremia with a cake to celebrate his 35th birthday as did the Sunday School teachers and students also.

The **Feast of the Glorious of Our Lord Jesus Christ** was celebrated with great joy. On Sunday following Holy Mass, all gathered in the Batmanian Hall to participate in our traditional egg-cracking game (havgtakhagh) with the winner for this year, young Hovaan Adourian.

On **15 April** the Holy Trinity Church inaugural Social Futsal Games started. A group of people gather every fortnight for this friendly indoor soccer game. It is anticipated that an inter-church and inter-community competition can soon start.

On **26 April** Holy Trinity Church participated in the commemoration evening dedicated to the 104th Anniversary of the Armenian Genocide with our church choir led by Ms Aida Avetisyan, presenting two songs which were well received.

On **27 April** the Holy Trinity Parish Annual General Meeting was held presided by the Primate His Eminence Archbishop Haigazoun Najarian. The newly elected Parish Council members comprise of:

- Nahabet Hacadurian – Chairman
- Mr Vazken Z Yegenian – Vice Chairman
- Mr Markar Meguerditchian – Armenian Secretary
- Mr Gary Kouyoumjian – English Secretary
- Mr Garo Arabian – Treasurer
- Mr Harout Hajian – Vice Treasurer
- Mr Vazken Hagopian – Councillor, Church Choir & Altar Servers' Liaison
- Mr Aramayis Avedisyan – Adviser, Ladies Auxiliary Liaison
- Mr Pylak Tavitian – Adviser

Vazken Yegenian

QUEENSLAND

The Queensland Armenian Community in April

The month of April started with Armenian music and dance. For the first time in Queensland, at the initiative of Mariana Danielyan, Armenian dance classes were organised for adults and children. The first class was a success, so it was decided to conduct the classes every second week.

On **20 April**, the Organisational Committee of Queensland Armenians arranged a get-together to celebrate Easter. Traditional Armenian Easter food was served, with coloured eggs and Ghapama being the highlights of the day. The evening started with prayer by Levon Kardashian. The day was full of fun activities for the children with dance, songs and the Easter Bunny visiting at the end.

On **Sunday 21 April** an Easter Service was conducted at Beenleigh Region Uniting Church in the English and Armenian languages.

On **April 24** the Organisational Committee of Queensland Armenians organised a Commemoration of the Armenian Genocide. Special guests who attended were representatives of the Greek community and Len Wicks, the author of the *Origins: Discovery* novel, the founder of the Adopt-a-Village initiative and an activist for the recognition of the Christian (Armenian, Assyrian and Greek) genocides.

The event started with the Australian and Armenian anthems, followed by a minute of silence for lost souls. Martik Berberian gave the opening speech. The main points were as follows.

- It is time for Turkey's government to come to terms with their past and put an end to their campaign of denial and join the world in condoning the actions of their forbearers.
- It is time for the Australian Federal Government to stop deflecting the question around acceptance and call these acts for what they are, Genocide.
- The ANZAC Cove ceremony needs to be stopped being politicized as a threat against Australia's acceptance of the Armenian Genocide and requires our federal government to lead by example as have 29 other countries throughout the world.
- To not recognise the events of 1915 as genocide is to turn a blind eye away from humanity.

Thank You to
Dr & Mrs Artin & Maro
Jebejian for their support
& sponsorship of Paros

To discuss sponsoring an
issue of Paros or placing a
business advertisement,
please contact Mrs Laura
Artinian on 0409049304

- It is only through recognition that one can begin to reconcile, and it is through reconciliation that one can achieve peace.

The participants then watched video addresses from Armenian communities in different parts of the world. The English poem *To Remember is To Live* was read by Yeghya Markarian and *Tears of Araks* in Armenian was read by Armine Hakobyan.

The family history was told by Avedis Madarian.

The closing speech was provided by Len Wicks. He stressed the following key points.

- Ataturk destroyed about 2,500 Christian religious sites, years after the WWI-era extermination of the people; proof that this was about eradication of Christianity (Islamisation), not just invasion and Turkification.
- After the ninth stage of genocide (extermination), the tenth and final stage is denial, so successive generations of Turks who have denied the truth may not have been responsible for the killing, but they are responsible for perpetuating the genocide for more than a century by their actions.
- We don't allow politicians to politicise our judicial system for reasons of self-interest, so instead of allowing politicians to make judgement on a crime against humanity, all politicians need to do is to affirm the expert's views, and not allow political views or Turkish propaganda and money to distort the truth.

- Unlike 30 nations like Canada, Australia and New Zealand hypocritically and cowardly do not recognise what happened to Armenians, Assyrians and Greeks as genocide, despite lecturing the world about human rights. We must embarrass them if necessary, because one cannot pretend to have high morality on a selective, political basis.
- The 'ethical' West, including Great Britain, France and the US, laundered blood money stolen from an entire murdered minority. Where are the recriminations from this hideous act of betrayal by so-called civilised nations?
- It is ridiculous to me [Len Wicks] as a non-Armenian that something as important as the destruction of an entire civilisation is left unrecognised, because we cannot speak with one voice.

The following video link with the closing speech is available:

<https://youtu.be/jxc2Ve3ASvE>.

At the end of the event contact details with the Greek community members were exchanged in order to work together towards recognition of the genocides of Christians.

The members of the community would like to thank the members of the Organisational Committee of Queensland Armenians for their hard work.

Armine Hakobyan

